

ת"פ 6145/10/21 - משה רוגוזניצקי נגד מדינת ישראל - פמ"ד, ישראל לוין

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 6145-10-21 מדינת ישראל נ' לוין
תיק חיצוני: 368280/2019

בפני	כבוד השופט יובל ליבדרו
המבקש	משה רוגוזניצקי
נגד	
המשיבים	1. מדינת ישראל - פמ"ד באמצעות ב"כ עו"ד ציון קינן 2. ישראל לוין באמצעות ב"כ עו"ד יהודית אביטן

החלטה

השתלשלות העניינים

1. לפני בקשת המבקש לעיון בתיק בית המשפט שבכותרת, בכל המסמכים שבו כולל כתבי טענות, בקשות ופרוטוקולים, למעט מסמכים שיש בהם כדי לפגוע ב"פרטיות רפואית" כלשון הבקשה.
 2. בקשת המבקש נומקה תחילה באופן כללי. בבקשה צוין שהעיון בתיק נדרש לצורך ביסוס טענות הגנה בהליך משפטי אחר.
 3. המבקש התבקש להרחיב ולפרט את נימוקי הבקשה על מנת שניתן יהיה לבחון אותה כנדרש.
 4. המבקש בתגובה חזר על בקשתו תוך שהוא שב ונמנע מלפרט את נימוקי בקשתו בטענה כי עמד בשלב זה בנטל ההנמקה המוטל עליו. עם זאת הוסיף כי העיון בתיק שבכותרת נצרך לביסוס טענת הגנה בהליך משפטי אחר "שלו".
 5. המשיבים התנגדו לבקשה.
- המשיבה 1 הצטרפה לעמדת ב"כ המשיב 2 שנימקה התנגדותה בין היתר בכך שהבקשה אינה עומדת בתנאי

הסף, אינה מפורטת דיה ולא נתמכה באסמכתאות כנדרש.

המשיבה 1 הוסיפה כי המבקש הגיש בקשה דומה לבקשה דנן בתיק המתנהל כנגדו כנאשם (להלן: "התיק האחר").

לנוכח עמדת המשיבים הורתי למבקש פעם נוספת לפרט את נימוקי בקשתו וליתן התייחסות לתגובת המשיבים.

6. בתגובתו פירט המבקש קמעה את נימוקי בקשתו. המבקש ציין כי בתיק האחר מתנהל כנגדו הליך פלילי בבית המשפט המחוזי לעניינים כלכליים והוסיף כי העיון בתיק שבכותרת נדרש לצורך ביסוס טענה של הגנה מן הצדק בתיק האחר.

7. לאחר שהמבקש הרחיב ופרט את נימוקי בקשתו הגישה ב"כ המשיב 2 תגובה מפורטת במסגרתה עתרה לדחות את הבקשה ולחלופין לקבלה באופן חלקי.

ב"כ המשיב 2 חזרה על כך שהמבקש לא צרף ראיות ואסמכתאות שיצביעו על זיקה שלו לתיק שבכותרת, כי העלאת טענה של אכיפה בררנית אינה מצדיקה היתר נרחב לעיון בתיק בדגש על מסמכים רפואיים של המשיב 2 וצדדים שלישיים (עדי אופי), כי קיים חשש ממשי להפרת חובות סודיות ולפגיעה בפרטיות ובצנעת הפרט של המשיב 2, כי קיים חשש ממשי לפגיעה בזכות קניינית שלה בשל חשיפת כתבי הטענות שנערכו על-ידיה וכי היעדרות לבקשה תפתח פתח לבקשות דומות ותכביד על בית המשפט.

ב"כ המשיב 2 הוסיפה כי ככל שתדחה עתירתה לדחות את הבקשה אזי שיש לקבלה באופן חלקי במובן זה שיתאפשר למבקש לעיין בכתב האישום, בהחלטות בית המשפט ובפסק הדין בלבד תוך השחרת פרטים מזהים.

ב"כ המשיבה 1 טען אף הוא כי יש לדחות את הבקשה נוכח העובדה שזו הוגשה ללא פירוט וללא צירוף אסמכתאות וכן נוכח הפגיעה הצפויה בפרטיות המבקש 2.

ב"כ המשיבה 1 הוסיף כי הבקשה נגועה בחוסר תום לב וכי די בכך כדי לדחות את הבקשה.

בהקשר זה ציין כי בתיק האחר המבקש הגיש בקשה לקבלת מסמכים מהתיק שבכותרת, כי בתיק האחר הועבר למבקש כתב האישום של התיק שבכותרת, כי ב"כ המבקש בתיק האחר הודיעה כי היא מסתפקת בכך שב"כ המאשימה בתיק האחר האם יש בטיעונים לעונש בתיק שבכותרת כדי לסייע בטענה לאכיפה בררנית בתיק האחר. ב"כ המשיבה 1 הוסיף כי ביום 31.5.2023 ויתרה ב"כ המבקש בתיק האחר על דיון בבקשה לקבלת המסמכים מהתיק שבכותרת.

דין והכרעה

8. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים מצאתי לקבל לפנים משורת הדין את הבקשה באופן חלקי.

9. המבקש טען מספר פעמים כי חלה עליו חובת הנמקה מצומצמת וכי די בנימוק הראשוני שצרף לבקשתו כדי לעמוד בדרישות תקנות העיון. עיינתי בפסיקה שצרף המבקש לתמיכה בטיעון זה ולא מצאתי בה ממש. אכן בפסיקה נקבע כי חובת ההנמקה צריכה להיות קצרה ותמציתית. עם זאת, על ההנמקה להצביע על העניין שיש למבקש בתיק בו מבוקש העיון וזאת על מנת לאפשר לבית המשפט לבחון את עוצמת הזיקה ולאזנה אל מול הפגיעה העלולה להיגרם לבעלי הדין או לצד שלישי. לעניין זה ראו ע"א 3976/04 **בנק דיסקונט לישראל נ' קבוצת כרמלטון בע"מ** (פורסם בנבו, 25.10.2004) (להלן: "עניין כרמלטון"), פסקה 5:

"...ההוראה בתקנות לפיה על המבקש לנמק את הבקשה ולפרט את העניין שיש לו בתיק נועדה לאפשר לבית המשפט, במקרים שהדבר נדרש, לבצע איזון ראוי בין זכות העיון ובין הפגיעה העלולה להיגרם לבעלי הדין או לצד שלישי בעקבות העיון".

וכן ע"א 8763/17 **אלדור נ' פלונית** (פורסם בנבו, 23.1.2023) (להלן: "עניין אלדור"), אליו הפנה המבקש עצמו, פסקה 6:

"לכל האמור יש להוסיף כי ככלל, כאשר בבקשת העיון נטען כי העיון בתיק בית המשפט נדרש לשם התדיינות בהליך משפטי אחר אשר יש לו קשר ענייני נטען להליך בו מבוקש העיון, הרי שמבקש העיון אינו נדרש, ככלל, להסביר כיצד העיון יועיל לו להתדיינות המשפטית "האחרת"..." (דגש לא במקור, י' ל').

בענייננו המבקש פעם אחר פעם התעקש שלא לפרט את נימוקי בקשתו, ואם עשה זאת, היה הדבר לאחר מספר החלטות וגם אז טיפין טיפין, בבחינת מגלה טפח ומכסה טפחיים.

תחילה ציין שהעיון נצרף "על מנת לבסס טענת הגנה בהליך משפטי אחר.

לאחר שהתבקש להרחיב, הוסיף מילה, וציין כי מדובר בהליך משפטי אחר "שלו". גם בשלב זה לא מצא לציין האם מדובר בהליך אזרחי הקשור לתיק שבכותרת, האם לבעלי הדין בתיק שבכותרת זיקה לתיק האחר שלו וכיוצ"ב שאלות שיכולות ללמד על הזיקה בין המבקש וההליך שלו לתיק שבכותרת. גם לאחר שהתבקש פעם נוספת להרחיב נימוקיו, התייחס המבקש בעיקר לזכותו שלא להרחיב בנימוקיו וציין כי העיון נצרף לצורך הגנה בתיק פלילי המתנהל כנגדו, תוך שהוסיף פרטים מסוימים לגבי ההליך והוראות החיקוק באותו תיק להבדיל מהתיק שבכותרת. עוד הוסיף המבקש כי הוא מעוניין לבסס טענות של הגנה מן הצדק בעניינו.

גם בשלב זה לא פרט המבקש מהן טענות ההגנה מן הצדק שבעטיין הוא נדרש לעיין בתיק שבכותרת (שיהוי? הפרת הבטחה שלטונית? אכיפה בררנית?) ולא צרף כל אסמכתא לכך.

10. אם לא די באמור, המבקש, למרות שניתנה לו הזדמנות להגיב לתגובת ב"כ המשיבים ובכלל זאת לטענת ב"כ המשיבה 1 בדבר כך שהגיש בקשה דומה לבקשה דנן בהליך המנוהל כנגדו, התעלם ולא גילה שאכן הגיש בקשה לחומר חקירה או לגילוי ראיה לפי סעיף 108 לחסד"פ ביחס לתיק שבכותרת, כי בקשה זו נדונה וכי כעולה מהנספח לתגובה האחרונה של המשיבה 1, הוחלט לזנוח בקשה זו.

ניסיון כפול זה, לקבל את המסמכים מתוך התיק שבכותרת בפני שני מותבים שונים, מבלי לגלות שהדבר התבקש בפני המותב האחר מהווה חוסר ניקיון כפיים שלא נאמר חוסר תום לב, אשר מצדיק את דחיית הבקשה על הסף. לעניין חובת ניקיון הכפיים של מי אשר פונה אל בית המשפט ומבקש להסתייע בו ראו מבין רבים בג"ץ 4358/15 אוריט ואח' נ' משרד הפנים ואח' (פורסם בנבו, 25.06.2015), פסקה 6:

"זאת ועוד, העתירה לוקה בחסרים עובדתיים רבים אותם פירוט המשיבים, ועל כן דינה להידחות על הסף גם מן הטעם של חוסר ניקיון כפיים של העותרים. כלל הוא כי הפונה לבית משפט זה חייב להקפיד ולהציג תשתית עובדתית מלאה הכוללת, בין היתר, פירוט מלא ומדויק של הליכים משפטיים נוספים בהם נקט [...]".

11. חרף התנהלות זו, מצאתי להיעתר לבקשה באופן חלקי וזאת אף שלא מצאתי קשר ענייני מובהק בין התיק האחר לתיק שבכותרת.

זכות העיון בתיקי בית משפט מוסדרת בתקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיק בית משפט), התשס"ג-2003. תקנה 4(א) היא שמסדירה את הזכות של מי שאינו בעל דין לעיון בתיק בית המשפט, ולפיה: **"כל אדם רשאי לבקש מבית המשפט לעיון בתיק בית המשפט ובלבד שהעיון בו אינו אסור על-פי דין"**. למעשה, זכות זו נגזרת מעקרון פומביות הדין (סעיף 3 לחוק יסוד: השפיטה וסעיף 68 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984) כמו גם, מחובת השקיפות המוטלת על רשויות ציבוריות.

מלבד הבחינה האם התיק אסור בעיון על פי דין, מוסיפה תקנה 4(ד) ומונה שיקולים נוספים שעל בית המשפט השוקל בקשה לעיון בתיק ליתן דעתו. בין היתר עליו לשקול את עניינו של המבקש בהליך, את עניינם של בעלי הדין ושל מי שעלול להיפגע כתוצאה מהעיון ואת סבירות הקצאת המשאבים הנדרשים לצורך היענות לבקשה, ועליו לערוך איזון בין הצורך לעיון לפגיעה אשר עלולה להיגרם לבעלי הדין או לצד שלישי.

בענין כרמלטון הנ"ל נקבע כי:

"נקודת המוצא, הנגזרת מעקרון פומביות הדין, היא כי יש לאפשר עיון גורף בתיק בית המשפט. במצבים בהם ישנו חשש לפגיעה שתיגרם כתוצאה מהעיון או שהקצאת המשאבים מחייבת זאת, רשאי בית המשפט, בהתאם לתקנה 4(ו), להגביל את היקף העיון ולהתנותו בתנאים שיש בהם כדי ליצור את האיזון הנדרש בין הצורך בעיון לבין הפגיעה או האילוצים בהקצאת המשאבים".

ובע"א 8849/01 פקיד שומה למפעלים גדולים נ' פז-גז חברה לשיווק בע"מ (פורסם בנבו, 15.2.2005), פסקה 8 (להלן: "עניין פז-גז") נקבע כי יש לערוך איזון בין עקרון הפומביות לזכות לפרטיות:

"[...] אין לקבוע מראש כי הפומביות גוברת בכל מקרה על הפרטיות, כשם שאין לקבוע כי הפרטיות גוברת בכל מקרה על הפומביות. יש לבחון כל מקרה על-פי נסיבותיו [...] אין די בעצם הרצון של אדם לעיון בתיק בית-המשפט, אלא שנדרש הוא להצביע על טעם הבקשה [...] ככל שמדובר בטעם שולי וחוסר חשיבות, יפחת משקלה של זכות העיון. כך למשל אין דינה של בקשת עיון שמטרתה סיקור עיתונאי, כבקשת עיון שמטרתה שימוש במידע לשם פגיעה מכוונת במי מבעלי-הדין. במקביל יש לבחון

את עוצמת האינטרס של המבקש למנוע את העיון [...] ככל שמדובר בעניין של בעלי-הדין שהוא בעל חשיבות רבה יותר, כך יגבר משקלו לעומת זכות העיון על-כן אין דינה של התנגדות המבוססת על פגיעה בצנעת הפרט כדין התנגדות המבוססת על ההשקעה שהשקיע בעל-הדין בניסוח כתבי-הטענות שלו. מכאן ברי כי בנסיבות שבהן אין כל פגיעה בזכותו של בעל-דין בשל עצם העיון, או שלא הוכחה פגיעה כזו, יש להיעתר לבקשת העיון".

12. בעניינו, אין מדובר בתיק בו העיון אסור על-פי דין, הדיונים בו לא נערכו בדלתיים סגורות ואין בתיק מסמכים מסווגים שחל עליהם חיסיון.

בחינת סבירות היקף הקצאת המשאבים לצורך העיון אף היא מאפשרת את מימוש זכות העיון של המבקש. אין מדובר בתיק רחב היקף אלא בתיק הכולל מספר קטן של פרוטוקולים לא ארוכים, מספר קטן של מסמכים וגזר דין.

המבקש אינו צד בתיק שבכותרת וזיקתו לתיק שבכותרת היא לצורך ביסוס טענה של הגנה מן הצדק בתיק פלילי אחר המתנהל כנגדו. אמנם המבקש לא הרחיב באשר לסוג הטענה של הגנה מן הצדק אותה הוא מבקש לבסס (אף שניתן לשער ממה שהסכים המבקש לפרט שטענתו מתייחסת למצב של אכיפה בררנית לשיטתו), אך סבורני כי די בכך שהמקרה בתיק המתנהל כנגדו דומה לתיק שבכותרת והמסמכים בו נדרשים לצורך הליך פלילי כאשר צד להליך הינו רשות ציבורית אחרת לקבוע קיומה של זיקה מספיקה של המבקש לתיק שבכותרת. לעניין זה ראו למשל ע"מ 1786/12 ג'ולאני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 20.11.2013), פסקה 27:

"...מדברים אלה עולה כי כאשר נאשם במשפט פלילי מבקש מידע הדרוש לו לצורך ההליך הפלילי עצמו, נקודת המוצא צריכה להיות אוהדת לבקשה, בכפוף לחריגים כדוגמת הקצאת משאבים בלתי סבירה, פגיעה בלתי מידתית בפרטיותם של צדדים שלישיים (תוך שימת לב מיוחדת לנפגעי עבירות) ועוד".

כן ראו עניין פז-גז, פסקה 13:

"לדידי, מטרת הבקשה לעיון - קיומו של הליך משפטי דומה - מספיקה היא בנסיבות העניין כדי להצדיק את העיון למרות עמדת הצדדים לערעור עצמו ולמרות האינטרס שלהם שתוכן התיק וטענותיהם בערעור לא ייחשפו [...] בכך מוגשמת, הלכה למעשה, נקודת המוצא שלפיה זכות העיון עדיפה היא בהיעדר ראייה לסתור. מסקנה זו נכונה היא בייחוד שעה שצד להליך שבפניי הינו רשות ציבורית".

כן ראו רע"פ 1201/12 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 20.08.2020), פסקאות 4-5; ע"מ 2398/08 מדינת ישראל נ' סגל (פורסם בנבו, 19.6.5011), פסקאות 33-35.

לצד הנימוקים התומכים במתן אפשרות עיון בתיק שבכותרת עומד הנימוק הקשור בפגיעה בפרטיות המשיב 2. בתיק קיימים לא מעט מסמכים שבהם אצור מידע הקשור לליבת פרטיותו של המשיב 2 ומכאן שלא מצאתי לאפשר עיון בהם.

לא למותר להזכיר, כי המבקש עצמו סייג בקשתו מפני מסמכים שיש בהם כדי לפגוע ב"פרטיות רפואית", והמסמכים או חלקי המסמכים שלא יותר עיון בהם קשורים לנושא זה.

כפי שיפורט, לא מצאתי לעיין גם בטיעוני הצדדים בכתב ואלו שנטענו בדיון הטיעונים לעונש משום שבאלה ישנה התייחסות מפורשת לנתונים שעלולים לפגוע בפרטיות משיב 2. עם זאת, מעיון בגזר הדין אשר הותר לעיון, ניתן יהיה ללמוד גם על טיעוני הצדדים לעונש בהתעלם מהעניינים הפרטיים של משיב 2.

13. לאור כל האמור, אני מאפשר למבקש לעיין בכתב האישום, בטופס הסדר הטיעון שהוגש, בפרוטוקולים ובמסמכים שונים המצויים בתיק בכפוף לכך שיושחרו מאלה פרטים מזהים של משיב 2, למעט שמו (שכפי שכבר נמסר הועבר לעיון המבקש).

במסמכים הבאים לא יותר עיון:

טיעוני ב"כ הנאשם לעונש בכתב והנספחים שצורפו להם; טיעוני ב"כ המאשימה לעונש בכתב; פרוטוקול הדיון מיום 17.02.2022; בקשת משיב 2 מיום 13.03.2023 וההחלטה בה; חוות דעת הממונה על עבודות השירות (שתי חוות דעת) וההחלטות שניתנו בעניינן.

מעבר לאמור, ניתן לעיין גם בגזר הדין מיום 28.4.2022 רק לאחר השחרת השורות הבאות:

משורה 28 שבעמוד 2 עד שורה 7 שבעמוד 3 לגזר הדין; משורה 20 עד שורה 22 שבעמוד 3; משורה 7 עד שורה 11 שבעמוד 4.

המזכירות תעביר העתק מההחלטה לב"כ הצדדים בתיק שבכותרת וכן למבקש.

ניתנה היום, ט"ז סיוון תשפ"ג, 05 יוני 2023, בהעדר הצדדים.